

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.
Передплата на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮЗУ 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ганьба комунізму

Первородним гріхом комунізму, так доктрини, як і його практики це більше, є його ненависть до людини, що належить до іншої групи, верстви чи класу, або просто є іншої думки, як комуністична доктрина. Власне не заперечення, не видвинення протилежного, не конфронтація з метою знайти повнішу правду, а ненависть. Цього учить комуністична теорія, а комуністична практика це переводить у життя. Ця ненависть, теоретично обґрунтована, а практично законом впроваджена в життя, є не лише незмінною плямою комунізму, але є також тим пороком, на якому виростає багато блага.

Та прикорінна й можна після десяти років існування комунізму сказати, що атавістична ненависть — не могла не вилитися у масові злочини. Ненависть до людини зумовлювала ненависть до його соціальної групи, верстви чи класу. З цього власне виросли ці неймовірні теорії, що перемінилися опісля у народовбивство і суспільствобивство — „знищення ворога як класу”, або відсутності цілих груп від життєвих функцій. На жаль, не маємо тут до діла з якимись відірваними теоретичними тезами чи аргументами. Бо вистачило, щоб мішук із Надренії Карл Маркс написав про „ідіотизм сільського життя”, й, очевидно, про селян, як затурканих негідних ідіотів, щоб мільйони його послідовників і реалізаторів його теорії дивилися на селян згори з погодою, а вслід за тим з ненавистю. З тієї погорди й ненависті виросли не лише безглузді „хлібні фабрики” й „перетворення сільського побуту у міський”, але й знищення усієї за тим селян узагалі. І тому це не припадок, що злочинець Сталін вимордовував мільйони селян; ні, це він „нищив їх, як класу”, бож за словами Маркса — чи не треба покінчити з „їхнім ідіотичним життям”?

Таке комуністичне розуміння і такий практичний підхід до питання співжиття різних верств і груп населення не могли обжитися тільки до селян чи до однієї групи. Це стало прийнятою метою, а метода в комуністів визначає все. Отже, це конкретно мусіло стати загальнообов'язуючою нормою і то на кожному відтинку. Доконані факти на одному відтинку зумовляли таке саме — на другому. Червоні командири й вожді зовсім не здавали собі справи з того, що коли вони в 20-их роках і в роках „воєнного комунізму” вбивали без суду й судили за вбивство без вбивства, то тим чином вони створювали атмосферу беззаконня й ґрунт для того, що десять років пізніше вони самі гинули так, як і перед тим їхні жертви.

Концентраційні табори, масові вбивства, різня вчорашніх товаришів стали життєвим стилем і нормою після того, як їх стосували до поодиноких груп тільки. І тому так легко і „самозрозуміло” було ліквідувати кримських татар, чи поволзьких німців, чи кавказькі племена; тому в божевільних головах Сталіна і його „соратників” зродилася думка, а чи не зробити б такого з українцями? І як сказав сам „батько народів”, на жаль, українців забавого.

На Заході не можуть зрозуміти теперішнього відношення і поступування Москви і її сателітів у відношенні до жидів. Селян перед знищенням перезвали „куркулями”, а „куркулі” уже можна було нищити; жидів тепер перезвали сіоністами і так само заходяться їх знищити. Тільки що їх масово не розстрілюють, ані не морять голодом, як це робили з куркулями, бо сьогодні це неможливо. Але заще нищать їх духово-культурні осередки, розгромлюють їх соціальні скучення, позбавляють їх соціальних функцій тощо. Це все є тільки продовженням давньої лінії й методи поступування. На наших очах Польща стала ганебною ілюстрацією цього.

Польща знайшлася у кризі, у важкій кризі. Її безсумнівними причинами є Москва та її диктаторська паличка і власні польські комуністичні кадри та їхнє поступування. Але „комуністична партія непомилна”, а „комуністична доктрина науково провірена і завжди правильна”, отже треба шукати винного в комусь іншому.

У Польщі залишилися понад десять тисяч жидів. Зрештою, ніхто докладно не знає. У великому понад 30-мільйоновому польському морі — це навіть не краплина. Жидівська громада перестала бути творчим чинником у польському суспільстві, бо замала вона силою. І, не зважаючи на це, очевидно, за поштовхом Москви серед польського суспільства нагло, нібито стихійно, а в відносності, добре підготована й зорганізована, зірвалася буря під зовсім нереальним і неактуальним гаслом: не допустимо жидів, щоб знову верховодили нами. Гістеричний крик із таким гаслом викликав хитання раменами. Бо як же можна витягати ще раз у теперішніх умовах таку зовсім нереальну „загрозу”? Але це вже стало органічною частиною комунізму у советському виданні і від цього годі втекти.

Очевидно, підкріпили цю вивопзлу з темних життєвих нор „загрозу” старі же не зовсім віджили відгомони польського життя з „євдецькою” орієнтацією на Росію і юдофобством. Але власне видвинення цього є ще тільки додатковим доказом банкрутства одного й другого, а саме: русофільства і антисемітизму.

Дволичність московського поступування в Польщі й у відношенні до Польщі, як і зрештою у відношенні до всіх країн, що якоюсь мірою залежні від неї, така очевидна, що її вже ніяк приховати не можна, хоч як дуже Москва намагася це робити. З одного боку Л. Брежнєв і спілка розголошують на всі чотири кінці світу, що „польські товариші здібні полагати всі проблеми самі й розв'язати труднощі”; з другого — на кордонах Польщі постійно стоять советські армії, а кремлівські вожді гримлять про „контрреволюцію у Польщі”, про „намагання анти-соціалістичних елементів скинути робітничий уряд і перебрати владу” та тим подібні очевидні безглуздя. Усе це з метою з одного боку застрашувати й шантажувати польських робітників, а з другого мобілізувати проти них опінію сателітних режимів, мовляв, „вам грозить те саме”.

Збройний напад — це не розв'язка

Москва ніколи не мала найменшого морального стриму напасти збройно на противника, сусіда тощо, якщо тільки мала забезпечені вигляди на перемогу. Не стримувалася б вона і в польському випадку. Та, не зважаючи на концентрацію небувалих збройних сил, в існуючих умовах вона не може рішуче вислати свої дивізії проти польського народу. Навіть якщо б тим дивізіям пощастило без більшого туду й кровопролиття, що дуже мало правдоподібно, підпорядкувати Польщу, як це було з Чехословаччиною 1968 року, та якщо б польські воєни не піднесли зброї на советських агресорів, ані цивільне населення не взялося б за зброю, збройна перемога Москви над Польщею була б початком нових глибоких і загрозливих ускладнень для Советського Союзу. Як назовні, так і внутрі. Світ

(В.Д.). — Впарті з намірами президента Регена привернути Америці її першину мілітарну потугу американські мілітарні чинники запланували побудову нових і розбудову давніх американських військових баз на Близькому Сході та на берегах Індійського океану, щоб скріпити американські морські, сухопутні і летунські бази в цій частині світу.

У 1981 році бюджет для мілітарної розбудови, що його ще приготував президент Картер, а тепер його дещо збільшив президент Реген, передбачає 270 мільярдів доларів. На 1982 фінансовий рік ще Картер передбачив бюджет на 367,4 мільярдів доларів, але теперішній Уряд підніс цю суму до 472,6 мільярдів доларів. Ця сума не виключає видатків, що їх ЗСА витрачають на свої бази в Європі і на Азорських островах.

Заплановані бази
Бази заплановано в Кенії, Сомалії, Єгипті, Омані і

Т.Т.

НОВИЙ НАСТУП МОСКВИ У ПОЛЬЩІ

Знає, що Москва панує над своїми сусідами силою, а збройний напад на Польщу був би черговим доказом на те і пригадує, що збройне насильство — це один з основних інструментів советської політики, й вона готова ним завжди послужитися, якщо тільки для того буде добра нагода. До того слід додати, що уряди різних держав, а в першу чергу західних, не могли б мовчки акцентувати чергового російського нападу. Навіть якщо б вони хотіли це зробити, їхні суспільства засудили б це.

Однак Москва аж ніяк не може толерувати в своєму суспільстві, а ще більше в „члена соціалістичної спільноти” таких речей, як демократизація суспільно-політичного життя, заперечення диктатури комуністичної партії, відповідальності тієї партії перед парламентом, в польському випадку перед сеймом, право на критику комуністичного правління та виявлення його помилок, неважко і злочинів, накінець раціональної аналізи комуністичної доктрини. А вже вільні громадські організації та ще й до того профспілки, то вже суцільна анатема й порушення „священної традиції” Леніна, Сталіна та інших червоних божків.

Тож ясне, якщо Москва не може збройно розправитися з Польщею, вона вживатиме всіх інших засобів, щоб врешті-решт так здурити вільнолюбиві течії у Польщі. А таких засобів безліч, тим більше що Москва не відступає перед ніякими з них, якщо тільки в її рахунок той засіб повинен бути для неї корисний.

Конференція при зачинених дверях і її наслідки

Після XXVI З'їзду КПСС відбулася конференція при

замкнених дверях, у якій взяли участь „польські товариші” на чолі з генсеком партії Станіславом Канею і теперішнім прем'єром Войцехом Ярузельським, а з советського боку — антураж на чолі, очевидно, також з генсеком Л. Брежнєвим і двома „дипломатами” Дмитрієм Устіновим, міністром війни, та Юрієм Андроповим, шефом КГБ. Після тих розмов у комунікаті знову сказано, що „польські товариші заявили, що мають достатню силу для розв'язки повсталого проблем”, а „російські товариші висловили впевненість, що польські товариші дадуть собі раду”.

До якого „давання ради” договорилися одні й другі, то довго не треба було чекати. Зразу після цієї конференції, як під ударом магичної палички почали в Польщі діятися типові випадки. Почалися труси, арешти, конфіскації. Арештовано вже не знати котрий раз Яцека Куроня, провідного діяча опозиції; опісля почали добиратися до Адама Міхніка; приспипили процес раніше арештованим; коротко почалася „соціалістична діяльність”. Та на тому ця славетна „діяльність” не вичерпалася. Польща почала наступати на робітничі профспілки, почали переслідування їхніх лідерів і симпатиків. А крім того почалися відомі в Польщі й у інших країнах відомі засоби „класової боротьби”. Появилися банди платних хуліганів, які почали нападати на невідгидні комуністам одиниці. Під прикриттям темноти або в ізоляційних місцях комуністичні громилі, як це вже не раз бувало в Польщі, нападають на людей і побивають їх. Та й це ще не був остаточний вияв „комуністичної свідомості”. Нагло Варшаву засипали різного

роду летючки, одні з них підписані фіктивними організаціями, інші аноніми, афіші та наліпки на мурах столиці. Усі вони в унісон загрожували проти „жидівських шовіністів”, жидів, які „прягнуть владі” (пригадуйте собі: „Протоколи сіонських мудреців”, фальшовані колись росіянами!) та спричиняють усі клопоти в Польщі. Масовість таких виступів зразу показала, що є майстром того нікчемного діла. Крім цього в багатьох випадках приховано низових членів компартії при розплізуванні й розкиданні такого матеріалу. Нашому читачеві зразу пригадуються недавні випадки, коли така сама „невидима рука” писала й розсилала українськомовні відозви проти поляків у Польщі і їхніх вільнолюбивих стримлінь.

Відповідь профспілок і суспільства

Профспілки не могли пройти мовчки попри такі скандальні виборки комуністичної влади. Робітники і їхні вільні профспілки скликають віча й наради, обговорюють і засуджують такі вчинки й накликають до самооборони. Їх у цьому підтримує велика частина польського суспільства.

Тепер стало ясно, що надра після XXVI З'їзду КПСС в Москві, про яку колись небагато в пресі записано, рішуче викликали нелад у польському суспільстві, поділили його, щоб таким чином уможливити собі над ним перемогу.

Цієї останньої засідки уряд Москви? Мабути, ні. Бож ті всі „лекції” москвофільського поступування народи, а між ними й польський народ, „брали” вже не раз; знають їх не лише поневолені Росією народи, але й усі інші народи світу, і жодна з великою дозою правдоподібності сказати, що цим разом це не вдасться; цим разом „той номер не пройде”!

Але нові планування мілітарних баз у Східній Африці і на Близькому Сході — це переконливий доказ, що Америка там же задумує встановити свою мілітарну присутність, що викликає певного роду затривоження у Москві. Вистачить тільки пригадати заяву Брежнєва, який проявив свою згоду переговорувати з Регеном відносно „проблем Близького Сходу”, якщо приїде до конференції на вершинах поміж Москвою і Вашингтоном.

А покищо, як бачимо, президент Реген не дуже то спішиться задовольнити бажання Брежнєва спільно відбутися того роду „вершинну конференцію”.

Багато теж поміркованих арабських провідників де-

густішими плямами від надсянських берегів на білі поля Закарпаття.

Знайомий радіоприймач ще вчора, здавалося, голосив світові радіусу правду: „Народе Карпатської України! — починається великий Чин Української Держави... станьмо як один, за нашою владою... хай живе Український Нарід!” Сьогодні — вечірня передача шипіла нечистими звуками какофонії і лиш з трудом, притулюючи вухо до приймача, можна було вловити далекий, ледве чутий відгомін: „Відбито атаку зростаючих ворожих сил... кривавий день 14-го березня забрав життя найкращих синів...” Шум підіймався: „Слава Карпатській Україні!” — далекий виклик замовів під брутальною сильним гудінням. Правда — в Гальші радіоприймач був „чотиримповний”, але — нащо він здався, коли ще вірніше передавав недобрі, безнадійні вісті, від яких темніло небо і плакали сніжно-дошовими сльозами березневі дні.

Біля дверей Дівоного Інституту темніли без сліз сиві очі „Касі”, суворого постаті якої вірно берегла входу в шкільну твердиню. Каса — серце старого шкільного годінника, що незмінно вибивав години, дні і роки інститутських поколінь!

Під густо навислими бровами і грізним поглядом (ми — з паном директором) крилося ширше серце і розумний досвід, який не одну інститутську душу вивів із важкої дисциплінарної кризи. Тепер ці очі загубили свою суворість. Вони постійно темніли неспокійною журбою, глибошали дві борозди біля уст, а тверді, спрацьовані пальці мозольно зачеркали шпильками зміну фронтову нитку на старій мапі, „шпанеглями” до стінки малої джурки. Нашим завданням було передати Касі щоденний „воєнний звіт”, і ця неписана умова ставала шораз до важчим обов'язком у ті холодні ранні години.

З Касею змінився увесь Дівоный Інститут. „Пан Директор” — хоч все бездоганно елегантний в сірому — лиш деколи цитував софистику, що робили „з чорного — біле”, і зовсім залишив свою мистецьку інтерпретацію „Щит Ахілліа”. В „Телімені” постійно губилося золоте пенсне, яке безпечно лежало на її сніжнобілому жабо, а проблеми української літератури можна було розв'язати кличима — „Ліберте — егаліте — фрaternіте” без ніяких сумних наслідків. Тевтонські рум'яні „Туськи” помітно

Лука Луці

Про нові видання

Іван Кошелівець. Олександр Довженко. Спроба творчої біографії. „Сучасність”, 1980, ст. 428. Об'єм: 1980, ст. 428. Об'єм: 1980, ст. 428. Об'єм: 1980, ст. 428.

Іван Кошелівець кінчає свою дуже цікаву працю про мало в нас відомого геніяльного творця фільмів та славного письменника Олександра Довженка (1894-1956) такими словами зі статті Петра Масоха: „На додаток хочеться зазначити, що слова О. Довженка, що він написав у передмові до свого оповідання „Незабутнє”: „Я хочу кожне слово вимити в українській криниці і поставити їх чистими рядами як червоні квіти на холодних рушниках”.

І далі писав Масоха, що ці слова Довженка, для „нас, хто хоче відобразити творчість Довженка чи на екрані, чи в театрі, мають стати епітафом до його творів”.

Автор І. Кошелівець використав багату літературу про Довженку (подану на сторінках 414-419) різними мовами і написав що „творчу біографію” про цього геніяльного українця, якого не зміг зламати навіть той жорстокий московський комуністичний режим, який змагався до того, щоб всім ним поневолені народи служили для більшої слави Москви, а не самим собі. Режим вигнав був Довженку з Києва до Москви.

Туга за рідною домівкою, туга за Україною гнітила свого хворого Довженка. Вона, ця туга, передчасно й убива його. І ось останній крик у порожнечу: лист із 10-го жовтня 1956 року до президії Спілки письменників України „Уже не треба мені нічого, ні кіностріли, ні роботи, допоможіть лише переїхати й оселитися на Україні”.

Вертатися хочу на Україну: Президіє — допоможі мені жити... Тільки треба мені, аби з одного бока вікна було видно далеко, щоб міг я бачити Дніпро, Десну, щоб під об'ємом і рідні чернігівські землі, що так настирливо ноцями маряться мені”.

Відповіді не було, бо і сама Спілка не мала жадного голосу в поневоленій Москві Україні.

Ми загналися вперед і треба повернутися до того, щоб хоч коротко поінформувати читача про цю таку змістовну книжку, яку треба б кожному прочитати, щоб пізнати і вартість і щоб зрозуміти творчість О. Довженка, якому Москва не могла дарувати того, що він любив свою Україну і її прославляв.

Книжка І. Кошелівець має дві частини і додатки. В першій частині (13-232) автор пише про кіново творчість Довженка, в другій — про перехід його до літературної творчості (235-381), а в додатках (385-426), є стаття Довженка про „Мис-

тецтво живопису та сучасність”, уривки з щоденників і стаття Петра Масоха. Тут надруковано ще й фільмографію та показники імен. У книжці вміщені 23 світлинки.

Наведемо принаймні те, як Довженко дивився на історичні фільми. Він був категорично „проти звичної в советчині тенденції підтравлювати в історичних фільмах історію під сучасність”, як це було вже у фільмі про Богдана Хмельницького, знайому і в Західній Україні, бо його показували у Львові зараз після „визволення” у 1939 чи 1940 році. Довженко писав про це:

„Є ніби догаливсь бажання притягнути історію ближче до нас і навіть репліки героїв перемишати ледве не з промовами вождів. Статсь так, що Олександра Невського можна, либонь, призначити секретарем Поговського обкому... а Богдана теж чимось на цю подобу”.

І Кошелівець цілий розділ (323-371) присвятив „увагам до поеми Довженка”, з якого наведемо тільки частину, а саме про гіперболу:

„Але найвиразніше впадає в око в творчості Довженка гоголівська гіпербола. Ось вона, з „Захарової Десни”.

Б'ються на сінокоші Довженків батько, дід і дядько. Самійло:

„Розлучений Самійло кидався на діда, прохромлював його життєм наскрізь величезними кидальними вилами і притискав до стерна, мов Георгій Побідоносець змія. Дід так страшно кричав од болю, що листя на дубах шестістало, а луна йшла така, що жаби плігали в озері і ворона піднімалася над лісом. Однак устигав якось промахнутися і так хряснув Самійло сокирою по лізину, що голова в нього розвалювалася надвоє, як квасину”.

Описавши цей бій за допомогою таких жахливих гіпербол, Довженко зумів його щасливо закінчити.

„Ці страшні побойки закінчувалися десь як під вечір, проте завжди щасливо. Всі виявлялись живі — і не ушкоджені, тільки довго важко хекали від внутрішнього воюю”.

Кошелівець стверджує, що деколи Довженко мусів писати так, як вимагала партія. І так він у своїй автобіографії назвав свій фільм про Шорса найважливішим своїм фільмом, але у листі до свого друга, до якого мав повне довіря, нарікав на працю при цьому фільмі, бо „втратив здоров'я на яких 5 років добрих, і що на „Шорсі він захворів грудною хворобою”. Кошелівець коментує цю проблему так:

„Можливо тільки одним і був задоволений Довженко по закінченні „Шорса”, що вперше після погрому „Зем-

(Закінчення на стор. 6)

Слава Дрималик-Шевчик

БЕРЕЗНЕВЕ НЕБО

Шкільна мапа була мало цікавим і необхідним реквізитом наших географічних годин. Великий плоский прямокутник, помазаний бронзово-зеленими смугами з нерівними вирізками блакиті, окритий паутинням темних ніток, пов'язаних у чорні вузли — не являв з себе нічого особливого в молодих дівочих думках. Ніхто й не думав добувати недостатні шпильки Монт Блянк чи далекого Кіліманджаро; сині лягуни незаймано дрімали під хвилястими пальцями; коралеві рифи дармо ждали модерних сміливців; навіть зелені смуги лісів шуміли хіба лиш у прогулькових мріях чи в строфах якоїсь поетичної душі. Просто — не було ніякого міражного малюнка, що так манив хлоп'ячі серця наших гімназійних друзів. Мабути і тому тій географічній премудрості залишилися назавжди доменною чоловічого роду без ніякої загрози суперництва із нашого боку.

Тепер, однак, ця звичайна плоскість стала дивно мінати свій знайомий, неспівний вигляд. Розкинені вирізки укладалися в повну цілість, байдуго-штивне полотно пульсувало пружною силою, а далеко розбігли простори наближались у чітко накреслений, реальний краєвид. Краєвид — густих карпатських лісів на гірських гребенях, що берегли входу у села, полонини й міста, далеких просторів у сніжно-дошових вітрах, де нерівно заламана лінія бойового фронту шораз то тісніше оточувала чорну цятку, позначену короткою назвою — Хуст.

Перемішані — досі такий знайомий і близький, тепер наївніший колючими днями, готов до ворожого наступу. Старі мури міста з наслідком відлягли у незугарні карикатури „закарпатських молюбів” на розп'ятті чорних шибениць; з темних завулків повзли стоногі ідіди з'являлися в кожну рідну шпильку, вістрям шабелі значачиса кожний день, а — червона тепла течія протікала шораз то

приблизли, її дещо прив'язав до себе майже не хвилюючи гірші „Ірдіше Фройде” пристрасного Фавста. Директорці Інституту траплялося — нечуване явище, що її плетена торбачка усе однаковою барви з суконкою — булава зовсім другого кольору, а сині жилки на висках постійно пульсували без ніякої історичної новини інституту.

Минали мовчазні, безвістні дні. На сторінках часописів вибито білі печатки конфіскації, побідоно зустрічали себе на фільмовому екрані „два братанки”; піднесений п'ястук гранатового мундура був готов до безпощадного удару.

Пізнého дошового вечора, коли зима мряка нависла мокрою плахтою над сонним містом, короткі хвилі приймача зловили слабкий відгомін:

— Говорить Відень... число ранених і втікачів... з Карпатської України постійно зростає... брах харчів і приміщення... просимо допомоги... — тут самітний звук залила могутня протидія повінь.

Ці прості слова, всупереч усякій логіці, нагло вдарили в здавалося непереможну таму нашої безділної немоці! Бурхлива хвиля прорвала заставні в'язи і поплила широким руслом глибокої і рішучої постанови. Постанови — діяти! — Діяти — негайно! Де, як, у якому виді? — не було ще ясне ані важне, в таких моментах нагло об'явлення приходить спонтанно, просто — деколи геніально!

Діловий „тріумвірат” відбув негайно плянове засідання на першій годині релігії. Цей благородний час, присвячений аскетичному досконаленью молодих душ, усе ідеально підходив до планування важливих дій, поетичної творчості чи просто — вільної медитації над суетою світу і проблемами достроючої людини. Цим разом справи були куди важливіші і вимагали нашого повного зосередження. По бурхливих дискусіях спільна рада узгодила наказ:

— Перевести в гімназії грошову збірку на допомогу Карпатській Україні — зараз, комитетові у Відні! Збіркою листи передавати „довірочним” у кожній класі, відповідальним за успіх і повну безпеку акції — ужити всіх засобів (легальних і нелегальних) на досягнення якнайбільшої суми. Передача грошей — по трьох днях — в руханковій залі в час великої перерви.

(Продовження буде)

Ювілейні збори „Самопоміч” в Пармі

На фото (зліва): Джордж Роч, представник з Огайо Ліги Кредитової Кооперативи; мгр Зіновій Трилюк, скарбник; Роман Почтар, президент; Ніколас Борото, представник Ліги Огайо і представник сербських кредитових кооператив; інж. Дмитро Григорчук, голова Управи ЦУКА.

Ювілейні 25-ті загальні збори Кредитової Кооперативи „Самопоміч” відбулися 22-го лютого 1981 року у модерно просторій залі православної церкви св. Володимира.

Президент кооперативи Р.Почтар попросив до президіяльного столу представників Ліги, ЦУКА, громадських організацій метрополітального Клівленда, і представника кооперативи „Основа”. Зі словом привітання виступили представники Ліги, ЦУКА — Б.Футей, ОУА „Самопоміч” — спонзора кооперативи, та представник сусідньої кредитової кооперативи „Основа”.

Представники Ліги вручили президенту Р.Почтару грамоту за кооперативу спеціальну грамоту-відзначення за їхню працю для добра кооперативного руху, а української громади зокрема. Р.Почтар, подякувавши за відзначення і привіт, подав свій звіт з проробленої праці, а далі слідували звіти Кредитового комітету, скарбника і Контрольної комісії. Слід звернути увагу, що звіт скарбника, що був приготований старанно з найбільшими деталями, передано до відома членів, за що члени у дискусії нагородили його рясними оплесками.

Кредитова кооператива „Самопоміч” — сказав голова у своєму звіті, нараховує 2,000 членів і 6,111.000 майна. Новозбудований будинок на великій площі з наймодернішим устаткуванням, включаючи „drive window” дає запоруку великого росту кооперативи. Повні щоденні години урядування та повні послуги

Д.Григорчук

Фортепіанова Студія Ірини Заячківської-Гаврилюк у Клівленді

Учні з проф.Іриною Заячківською-Гаврилюк (друга справа).

Серед інших українських музичних установ, Фортепіанова Студія проф. Ірини Заячківської-Гаврилюк у Клівленді має свою довголітню практику і гурт у цьому році 27 учнів. Наполеглива праця керівника і вчительки цієї студії спричинилися до того, що кожнорічні іспити і пописи виявляють щораз кращі індивідуальні й ансамблеві успіхи її учнів.

У червні минулого року студія вважала тут у залі Святопокровського Остереду вже дев'ятий речиталь своїх учнів. Був це один із кращих речиталь студії і складався з двох частин: першу частину програми виводили виступи початківці — першого, другого і третього років навчання, а в другій частині виступали учні четвертого, п'ятого та шостого років. Крім фортепіанової гри, гості мали нагоду прослухати в другій частині пописові точні сольові гри на скрипці, причому, учні гри на фортепіані показали теж свої вмілові

з ділянками аккомпаньяменту. В першій частині виступали: Ліда Гончаренко, Річард Ровз, Тарас Василенко, Маркіян Топорович, Наталя Панчишин, Тарас Топорович, Ліна Василенко, Володимир Гончаренко, Андріана Небеш, Марта Лис, Катерина Ровз, Галія Палка. В другій частині виступали: Христос Небеш, Василь Горняк, Памела Додик, Еммі Додик, Марта Лис і Оля Зварич, виконуючи твори Р.Савицького, Діабеллі, Бетговена, Моцарта, Гуно, Фомека, Соневіцького, Завадського. Із сольових виступів: Василь Горняк — скрипка, та Марта Лис і Оля Зварич із сольовими. Вступом до програми були два початкових виступи молоденьких Тані й Аніти Кравс.

У загальному треба відмітити великий досвід, дбайливість і любов, з якими проф.Ірина Заячківська-Гаврилюк підходить до навчання і треба подивляти її зусилля і невтомність. (Т-ий)

Загальні збори Кредитової Кооперативи у Бостоні

Дня 8-го березня цього року у Бостоні відбулися збори загальної збори Української Братської Федеральної Кредитової Кооперативи в залі української католицької парафії Христа Царя у Бостоні в 12-й год. дня.

У вивисненні членами і гостями церковної залі, загальні збори відкрив ініціатор основних, голова Кредитивки д-р Іван Дідюк, привітавши членів і всіх гостей, попросив о.декана Петра Огірка провести молитву подяки Всевисьному, що поміг нам зорганізувати нашу Кредитову Кооперативу. Після молитви д-р Іван Дідюк звернув увагу присутнім, що минулого року, як і попередніх років, відійшли від нас на вічний спочинок кілька членів нашої Кредитивки і попросив вшанувати їх пам'яті встановленням із місць і хвилиною мовчанки. Потім він як голова Кредитивки поклікав до президія свого заступника, секретаря і скарбника і прочитав порядок денний загальних зборів, який збори одностайно прийняли.

Д-р І.Дідюк розпочав свій звіт привітанням усіх деканові парохії і всім присутнім, а потім коротко розповів про перебіг заснування Кредитивки, тяжкі часи, які вона пережила і поборола. Сьогодні майно Кредитивки перейшло мільйон доларів, і вона далі успішно розвивається. Минулого року ми врочисто відсвяткували п'ятирічний ювілей існування нашої Кредитивки, яка платить сім відсотків від шадничих конт, дає на вкладки понад дві тисячі доларів безкоштовно забезпечення, від всіх ошадностей завжди платить високі відсотки, а від всіх позичок бере малі відсотки від своїх членів. Далі голова у своєму звіті розповів, що він заступає Кредитивку на загальних зборах Центральної Української Кооператив, під час XIII Конгресу України в Америці у Філадельфії, та в усіх місцевих товариствах і організаціях старалися брати участь і допомагати всім, котрі зверталися за допомогою.

Шостий рік існування Кредитивки — це велика праця Перші роки були тяжкими. Перші засновники і органи Кредитивки, щоб удержати її при житті, мусили вкласти багато праці і посвятити. Треба було тоді великих зусиль, потрібно їх і тепер, щоб приналежати до нашої Кредитивки всю українську громаду, яка, як звичайно, з недовір'ям відносилася та й відноситься до української установи. Однак, при Божій допомозі і відданій праці Управі, ми бачимо, як з маленького зернятка, посіяного нашими навіть недосвідченими кооператорами в 1975 році, виростило велике й плодове дерево, що поводить піднімається вгору і стає могутньою українською фінансовою установою у Бостоні.

Ми по своїх можливостях виплатили маленькі суми дотаций — Українській Православній Церкві, Українській Католицькій Церкві, СУМ-А, Пласту і Рідній Школі.

Під час смачної перекуски для всіх присутніх, котру приготували як несподіванку наші жінки, ще довго продовжувалися дружні розмови.

На закінчення зборів д-р І.Дідюк подякував присутнім за їхню жертвенність і витривалість.

Слідували привіти від місцевих організацій і товариств, а потім відспівано молитву за Україну в Управі Кредитивки, а о.Петро Огірко провів молитву подяки за успішне переведення загальних зборів.

Під час смачної перекуски для всіх присутніх, котру приготували як несподіванку наші жінки, ще довго продовжувалися дружні розмови.

Д-р Іван Дідюк

3 Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку

У п'ятницю, 13-го березня цього року, у ЛМК разом зі Спілкою Журналістів Америки відбувся вечір Ольги Соневіцької п.з. „Репортажі і спогади” із таким змістом: „Дві рятівники”, „Фрайманська республіка”, „Дніпро до Канева і Києва”.

У музичній частині ввечері виступила Марта Кольська-Мусійчук із піснями композитора Ігоря Соневіцького до слів Тараса Шевченка. Фортепіановий супровід композитора.

Погляд у минуле завжди приємний, і до певної міри, болючий, без огляду на його об'єктивну цінність. Ми часто часто віддаємося минулому, що ми тоді були іншими, молодшими, більш довірливими очима дивилися на світ і світ дивився на нас інакше, як тепер.

Прийшов великий ісход із рідної землі. Прийшов, бо мусів прийти. Ми пішли

Секретар Кредитивки адвокат Богдан Зозуля у своєму звіті сказав, скільки Управи мала засідань і підкреслив, скільки свого часу Управа безкорисно присвятила для добра Кредитивки.

Цікавий звіт здав скарбник Кредитивки Володимир Федорів, який розповів про великі доходи нашої Кредитивки: про великі можливості, які вона має у майбутньому, треба тільки, щоб усі українці Бостону і околиці вкладали свої ошадності в неї. Голова Позичкової комісії Антін Галонзка здав докладний звіт, скільки членів подавало прохання про позички, скільки дістало їх, а скільки було відмовлено.

По звітах приступлено до дискусії над ними, котра була короткою і речовою. Члени, котрі були присутні на зборах виявили своє задоволення із праці Управи та велику подяку членам Управи, що додало їм ще більшого ентузіазму та заохоти до праці у майбутньому для поширення Кредитивки.

На пропозицію Номінаційної комісії вибір трьох членів Директорії і члена Позичкової комісії пройшов одностайно.

У внесках і запитах та побажаннях були питання у справах забезпечення і багатьох інших технічних справ. На всі запитання голова і скарбник дали задовільняючі відповіді.

Далі голова д-р І.Дідюк говорив про політичну ситуацію, яка недавно заіснувала в Америці на тлі УККА. У нашій кредитивній спілці — одна українська родина і тільки українська, без ніяких поділів на віровизнання і політичні угруповання. Всі ми у Кредитивці об'єднані спільною ідеєю і спільною працею. І в цьому власне величезна цінність нашої кооперативної і її величезна ролія в цілості українського життя. Тож не вмішуймо в кооперативне життя своїх особистих поглядів, релігійних чи політичних. Голова запропонував таку програму для бостонської Кредитивки — у нашій Кредитивці той найбільший та найліпший український патріот, котрий вкладає найбільше грошей. Таке саме побажання до Центральної Української кооператив в Америці — не виходити в політику, а дбати про поширення Кредитивки в містах, де є багато українців, але немає ще Кредитивної Кооперативи.

Під час смачної перекуски для всіх присутніх, котру приготували як несподіванку наші жінки, ще довго продовжувалися дружні розмови.

На закінчення зборів д-р І.Дідюк подякував присутнім за їхню жертвенність і витривалість.

Слідували привіти від місцевих організацій і товариств, а потім відспівано молитву за Україну в Управі Кредитивки, а о.Петро Огірко провів молитву подяки за успішне переведення загальних зборів.

Під час смачної перекуски для всіх присутніх, котру приготували як несподіванку наші жінки, ще довго продовжувалися дружні розмови.

Д-р Іван Дідюк

Пам'яті інж. Миколи Богдана

Дзівака

Українська православна громада в Нью Йорку поховала на цвинтарі Української Православної Церкви в Савт Бавнд Брук у чільного громадянина і церковного діяча, колишнього уродженця Волині св. п. інж. Микола Богдана Дзівака. Після довгої і тяжкої хвороби М.Дзівак помер у Брукліні, Н.Й., у присутності його дружини Тетяни, 29-го січня цього року. Помер він у відносно молодому віці, і якби доля судила йому довше прожити, то міг би багато принести добра для української справи. Своєю активною участю у громадській, науковій і церковній праці Покійний був знаний не тільки в ЗСА, але й Канаді. І не вважаючи на холод і велику снігову завірюху, на похорон прибуло дуже багато осіб з околиць Нью Йорку, Філадельфії і Вашингтону.

Панахиди і похоронну службу відправляли о.А.Селіпін, голова Консирії УПЦ, о.С.Непрель, колишній настоятель Св.Троїцької Православної Церкви при Брум вулиці в Нью Йорку, а під час тринизі прощали св. п. інж. М.Б.Дзівака його приятелі і громадські діячі: від Сестричтва — А.Заліско; від церковної Управи — голова В.Монтика, від хору — диригент В.Олійник; д-р Михайло Борський, від громади Вашингтону, від Братства св.Володимира — голова Петро Ворона і інж. К.Червеч від Науково-Дослідного Товариства Української Термінології.

Всі ці громадяни урочисто і зі зворушенням прощали св. п. Микола, розповідаючи про його громадську працю і життєвий шлях. Під час тринизі збірали понад тисячу доларів на Дім Православної Культури і Дослідне Товариство Волині.

Св. п. інж. М.Б.Дзівак народився 5-го липня 1916 року в родині середньогоможного громадянина в Рівному на Волині. 1935 року він закінчив українську ривенську гімназію і вписався на студії агрономії у Львівському університеті, який він закінчив незадовго перед Другою світовою війною.

Під час німецької окупації Рівенщини він намагався зорганізувати українське православне громадянство для заложення українських шкіл і об'єднання православних церков українськими священниками.

Після виходу на еміграцію, спочатку до Німеччини, а потім до ЗСА, покійний Микола віддав весь свій вільний час для організації православних громадян і колишніх громадян Волині. Прибувши до Нью Йорку він став тут ініціатором і основоположником Товариства Волині, щоб об'єднати новоприбулих волинців і навізати зв'язки з численною старою еміграцією в ЗСА і Канаді.

Це товариство засновано 24-го лютого 1951 року і розпочало свою діяльність видаванням журналу „Волинь”. М.Дзівак став його адміністратором, а редактором — А.Трачук. У цьому журналі навітлювалося події з часів німецької окупації та вимінювалося думками з волинцями, які були розпорошені по світо-

жості дістали виклики. Було вже друге прощання з Європою, коли наші кораблі, легко здригнувшись, залишили береги Європи, і ми з другом вже жаль дивилися на високі крейдяні береги Англії, які досі знали тільки з фотографій підручників географії.

І ось ми вже у новому для нас світі. І, бувало, на нічному Бродвеї, під мертвим світлом реклами, заштовхали чужим натовпом, ми питали себе, що тут робимо? Може, це сон? Але сон став жити під чужим небом із клепанком України в серці.

А це перед тим подорож доповідати Ольги Соневіцької „Дніпро до Канева і Києва” за першого „звілення” Західної України. Напруження і навіть неспокій в очах. Як то вона наша Україна, спалена сонцем сталінських конституцій. І рідна „не наша земля” і лю-

ди „чорніші чорної землі”. І мовчазна могила Пророка, закутого в залізо червоної пропаганди.

Відзначаючи виступи М.Кольської-Мусійчук та композитора І.Соневіцького можна обійтися без запевнень, що вони були мистецькими. Вони були, і пропаганди не потребують.

Акомпаньямент — це та мистецька канва, по якій легко пливе „художня вишивка” співу.

Так і було. Дві частини гармонійно об'єдналися і дали задоволення. Вечір, на пропозицію І.Соневіцького, закінчено співом „Заповіт”. Зал співав, ведена акомпаньяментом композитора і Кольської.

І оце мугтне „Поховай-те та вставай” ще раз нагадає монументальне „Коли забуду тебе, мій Єрусалиме, нехай забвен буди”.

Михайло Кучер

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ”

На цьому місці друкуємо імена тих ВІП. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи” та її видання: англomовного „Українського Тижневика” і дитячого журналу „Веселка”, і потерпівши з подякою висоту одержаної суми.

Л І С Т О Ч И С

В. Новотний, Делрей Віч	\$50.00	В. Демків, Вовкіган	2.00
д-р В. Богданів, Асторія	12.00	Л. Денисенко, Нью Йорк	2.00
А. Гонч, Нью Віндзор	12.00	М. Довженко, Лос Анджелес	2.00
д-р Д. Павлович, Семент Гіллс	12.00	М. Дорожницька, Савт Галленд	2.00
д-р Я. Романовський, Енгелвуд Кліфс	12.00	К. Н. Досік, Кергонкс	2.00
Т. Савицький, Детройт	12.00	А. Дяк, Асторія	2.00
А. Юрченко, Елізабет	12.00	П. Іванів, Рослін	2.00
П. Кучука, Брік Таун	10.00	Д. Івашко, Марінет	2.00
Ф. Вольні, Мамі Віч	7.00	С. Заворський, Толідо	2.00
А. Журко, Чикаго	7.00	С. Загорський, Еддістаун	2.00
А. Кізіма, Нью Йорк	7.00	А. Кармазин, Аліксінга	2.00
І. Косіковський, Віндзор	7.00	В. Кия, Валлінгфорд	2.00
О. Марич, Філадельфія	7.00	В. Кичун, Парма	2.00
Д. Прощ, Янгстаун	7.00	М. Клофас, Мт. Преспект	2.00
Я. П. Рубель, Вейсайд	7.00	А. Т. Корбин, Стетен Айленд	2.00
П. Слотюк, Чикаго	7.00	С. Коваль, Гарфілд	2.00
П. Супрун, Вестон	7.00	Д. Конюх, Воррен	2.00
М. Ярославський, Кліфтон	7.00	Ю. С. Кравець, Ріджвуд	2.00
А. Яворський, Сілвер Спрінг	7.00	Г. Кривошея, Ст. Луїс	2.00
Я. Вазилук, Вронкс	5.00	Н. Кухбидла, Флашінг	2.00
М. Вольф, Вайон	5.00	О. Кузіл, Вайндор	2.00
Ю. Воронський, Чикаго	5.00	І. Кутний, Віндзор	2.00
П. Гут, Юніон	5.00	С. Левинська, Мамі Віч	2.00
Г. Козар, Сілвер Спрінг	5.00	О. Лободський, Лівонія	2.00
Я. Кукурба, Чикаго	5.00	І. Локот, Ветерсфілд	2.00
В. Миколишин, Монтерей	5.00	О. Маланюк, Пассайк	2.00
М. Петрачук, Понкерс	5.00	С. Михайло, Гарфілд	2.00
І. Подільчук, Юніон	5.00	В. Пасичинський, Порт Джеріс	2.00
д-р В. О. Семків, Помона	5.00	М. Прибілський, Озон Парк	2.00
В. Кандюк, Джексон Гайтс	4.00	І. Принада, Картерет	2.00
Т. Кіселевич, Флінт	4.00	П. І. Пасичинський, Даксбурі	2.00
А. Мрич-Сатурська, Клівленд	4.00	Т. Рибка, Чикаго	2.00
М. Середючий, Сиракуз	4.00	П. Семенів, Детройт	2.00
Д. Хухра, Кергонкс	4.00	М. Слабий, Юніонделл	2.00
П. Вродич, Честер	3.00	І. Слободян, Вовфало	2.00
О. Амброзак, Мінеаполіс	2.00	А. Соич, Нассав	2.00
В. Валуц, Нью Йорк	2.00	М. Станівка, Філадельфія	2.00
О. Вережницький, Філадельфія	2.00	Г. Стоділка, Міссісауга	2.00
С. Вігун, Чикаго	2.00	Г. Ткач, Чікопі	2.00
М. Візляк, Торонто	2.00	Н. Холівка, Ютика	2.00
М. Водлак, Кергонкс	2.00	Я. Целюк, Детройт	2.00
П. Войчук, Стретфорд	2.00	Ю. Чапленко, Едісон	2.00
А. Ворис, Вінніпег	2.00	С. Чорний, Коломбія	2.00
А. Вугель, Міссісауга	2.00	А. Шаркевич, Влумфілд	2.00
М. А. Гарауас, Вовфало	2.00	А. Шафран, Кліфтон	2.00
І. Гриневич, Зіон	2.00	Н. Шаффер, Вільямс-таун	2.00
М. Качор-Гринюк, Вінніпег	2.00	А. Школьнік, Вовфало	2.00
І. Гурман, Кейп Мей	2.00	О. Юр, Філадельфія	2.00
		І. Ярнчук, Медісон Гайтс	2.00
		В. Кулінчик, Нью Йорк	1.00
		М. Лаврук, Ваваріст	1.00

Відбувся пластовий „День солідарності” в Мюнхені

Виявом пластової солідарності і свідченням того, що молодь цікавиться українським правозахисним рухом і долею українських політв'язнів, була ініцієзація процесу над засновниками Української Громадської Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод Микола Руденко та Олександр Тихий. Ініцієзацію влаштовано в неділю, 11-го січня, в залі українського католицького парохіяльного осередку в Мюнхені.

Програму підготував пластовий Гурток для об'єднання українських політв'язнів при співучасті старших пластунів і сеньйорів з допомогою Орисі Ярмівич, довголітньої вчительки і виховниці молоді.

М.Руденка і О.Тихого заарештовано в лютому 1977 року і згодом (в липні 1977 р.) засуджено обох на довіготлітній строк примусових праць і заслання за „анти-совєтську пропаганду та агітацію”.

Темою сценічної картини був саме процес над обома правозахисниками, згідно з текстом судових протоколів та останнього слова, що обидва „винуваті” винесли на суді.

Оформлення сцени „Суд у справі Руденка і Тихого” нагадувало приміщення суду. Довгий стіл, на якому лежить давно зфабрикована справа „злочин” українських патріотів. Панує тиша, яка має викликати враження, що ось тут буде „встановлено справедливість”, „направлене зло”, яке вчинили українські „злочинці” — Руденко та Тихий. Відбувається суд — криво суддя. Глядачі чим раз більше переконуються, що цей процес — це не встановлення справедливості, а просто „поспий обов'язок” совєтських судових службовців, щоб формально закрити те, що вже давно підготовано в органах КГБ — посадити українських правозахисників за грати. Таке переконання остаточно і промовисто скріплюється в глядача тоді, коли обоє звинувачених — Микола Руденко та Олександр Тихий, виглошують своє „останнє слово”.

„Для оцінки судівництва — прогресивне воно чи регресивне” — це питання, яке ми ставимо перед собою. І ми вважаємо, що воно прогресивне, бо воно дає можливість людям, які не мають влади, висловити свою думку про те, що відбувається. Це дає можливість людям, які не мають влади, висловити свою думку про те, що відбувається. Це дає можливість людям, які не мають влади, висловити свою думку про те, що відбувається.

Іван Гват

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ПОШИРЮЄ ТЕМАТИКУ ЗБІРКИ ФОТОГРАФІЙ

Професор Тарас Гунчак, куратор історичного відділу Музею, повідомляє, що заплановано не обмежувати тематику музейної збірки фотографій до історії української імміграції в Америці. Музей збиратиме фотографії, зроблені в Україні, в повсякденних таборах переміщених осіб і в різних країнах поселення українців. Незабаром у пресі будуть подані вказівки щодо тематики і документації да-

рваних Музеєві фотографій. Заплановано обмін копіями фотографій з українськими установами у діаспорі, що мають збірки фотографій.

Уже почали надходити експонати. Наталя Осадча-Яната передала Музеєві знімки українського ученого-ботаніка і громадського діяча Олександра Янати, який загинув на Соловках у 1930р.

8-ий Відділ США в Клівленді, Огайо
власнотворе

ВИСТАВКУ КАРТИН ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

в Кредитовій Спільноті „Самопоміч“
6108 State Road, PARMA, Ohio
П'ятниця, 3-го квітня 1981 р., 7-10 год. веч.
Субота, 4-го квітня 1981 р., 12-9 год. веч.
Неділя, 5-го квітня 1981 11 ранку — 5 веч.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС в Детройті, Міш.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 12 квітня 1981 р., о год. 2:30 по пол.
у залі Українського Народного Дому
при 4655 Мартін ав. в ДЕТРОЙТІ, Міш.

із спільнотним порядком нарад:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильності Зборів.
3. Вибір Президії.
4. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
5. Звіти уступаючої Управлі і Контрольної Комісії.
6. Слово Головного Секретаря УНС ВОЛОДИМИРА СОХАНА
7. Дискусія над звітами.
8. Абсолютна уступаючої Управлі.
9. Вибір нової Управлі.
10. Завдання Округу на нову каденцію.
11. Внески, пропозиції, запити.
12. Закриття ділової частини Зборів.

У Загальних Зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу: члени Управлі Округового Комітету, по два делегати наступних відділів:

20, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 463, 504, 506.

Почесні і Головні Радні УНС та конвенційні делегати.

У нарадах візьмуть участь:

Володимир Сохан, Головний Секретар УНС
Євген Репета, Головний Радний
Роман Куропась, Головний Радний
Володимир Дідик, Почесний Головний Радний
Гостей — членів Українського Народного Союзу радо вітатимемо.

Якщо на означену годину не прибуде відповідна кількість делегатів, наради почнуться о годину пізніше, без огляду на кількість присутніх.

Роман Татарський, голова
Василь Папіж, прес. реф.
Григорій Корбяк, секретар
Ярослав Базюк, фін. реф.

УКРАЇНСЬКА СПОРТОВА ЦЕНТРАЛА АМЕРИКИ І КАНАДИ

ДЕЛЕГАТУРА СХІД

повідомляє, що

ДРУГІ ВЕСНЯНІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

за МЕДАЛІ І КЛЮБОВУ ТРОФЕЮ УНСОЮЗУ

відбудуться

на басейні "Montclair Kimberley Academy"

Lloyd Rd., Монтклер, Н. Дж.

в суботу, 28 березня 1981 р., о год. 1 по пол.

у спільнотних конкурсах для хлопців і дівчат:

8-10 і 11-12 років	13-14, 15 і вище років
25 м. довільним	50 м. довільним
50 м. довільним	100 м. довільним
25 м. грудним	50 м. грудним
4 x 25 м. гірчим	100 м. метеликом
	100 м. горішним
	4 x 100 м. гірчим змішним

Змагання (ки) можуть брати участь у 3-ох індивідуальних конкурсах і один раз в гірчич.

Зголошення до змагань приймається перед початком змагань на басейні від 11:30 ранку. Вписове \$1.50 від особи.

Доїзд до басейну від Нью Джерсі Гарден Стейт Парквей вїжді число 142. Блюмфілд Ав. Іхати Блюмфілд вулицею на захід приблизно 4 милі і скрутити на ліво на Lloyd Rd. до басейну школи.

Пригадуємо, що тільки члени спортивних товариств і спортивних гуртків молодечих організацій, які оформились в Українській Спортивній Централі, можуть брати участь у змаганнях УСЦАК. Заяви вступу в члени УСЦАК можна буде зложити перед початком змагань на басейні.

Закликаємо Українську Молодь взяти якнайчисленнішу участь у цих змаганнях.

За Управу УСЦАК — Делегатура Схід:

Мирон Стебельський, голова
Роман Служ, ланковий плавання

Поклін Кобзареві у Флориді

В Українському культурно-релігійному центрі св. Андрея в Норт-Порт-Ворм Мінерал Спрінгс, Флоріда, 5-го березня ц.р. у вшербт на-битий власній залі урочисто відзначено — роковини нашого національного генія й пророка Тараса Шевченка.

Академію започаткував мішаний хор співом „Заповіту“ під диригентурою інж. Грабовича у фортепіановому супроводі Ярослава Грабовича, який присутні вислухали стоячи. Описав культурно-освітній референс осередку поетеса Лариса Мурович відкрила академію, привітавши присутніх, і виголосила глибоко змістовну промову, навізуючи до сучасного стану в Україні, до нескорених, які ідеї Шевченка й дали поширюють.

Вона цитувала Василя Симоненка, Ніну Костенко, для якої Шевченко є совістю, і Караваєва, для якого Шевченко — поет із серцем Прометея. Загала також і про тарасівців, з Харківського університету, які на Шевченкові могили при-сягли сповняти його заповіти про визволення України.

Ті ідеї далі продовжували Микола Міхновський із його „Самостійною Україною“ учасники визвольних змагань 1918 й наступних років: члени СВУ, ОУН, УПА, дивізійники аж до тепер — нескорені в Україні. Посланням Шевченка й закликом до слюности закінчила Лариса Муровичевою доповідь.

Слудували рецитатції С. Гарасимовича „Чигирин“, В. Бабича „Лілея“ та уривки з „Послання“, які рецитувала Олена Речичка.

Відома оперова співачка Марія Лисогір при аккомпаньяменті Лідії Сої по-мистецьки з почуттям проспівала пісню „За думою дума“ сл. Шевченка, музика Степового. „Нашо мені чорні брови“ музика Бінковського та „Сонце заходить“ музика Гайворонського, за що її

Д-р Ол.Соколишин

Вступайте в члени УНС!

Відділ ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ
і Осередок СУМ-А в Балтімор, Мд.
під патронатом Відділу УККА

запрошують все Українське Громадянство і Молодь на

ДОПОВІДІ

НА АКТУАЛЬНІ УКРАЇНСЬКІ ТЕМИ:

„Боротьба за Українську Соборну Державу — диверсія єдинонеділмських дисидентів“ — Д-р АНАТОЛЬ БЕДРІЙ.

„Становище до подій на XIII Конгресі УККА“ — СТЕФАНІЯ БУКШОВАНА, заступник Голови Уряду УНР

Неділя, 5 квітня 1981 р., год. 4-та по пол.
Залю Дому Української Молоді

Українське Патріархальне Товариство
Відділ Ньюарк-Ірвінгтон, Н. Дж.

запрошує всі Товариства й Організації на

КОНЦЕРТ

для відзначення 89-их уродин

Патріарха Йосифа І.

ПРОГРАМА У ВИКОНАННІ МОЛОДІ:

Святочне слово ..... о. М. ПРОЦІК
Духовник філії УКУ у Філадельфії
Хор „ЖАЙВОРОНКИ“, Тріо „ЧЕРЕМШИНА“ — Осередок СУМА — Нью Йорк, диригент П. СТРУГАЦЬКИЙ, аккомпаньмент — СОНЯ ШЕРЕГ
Фортепіанове сольо ..... ІРЕНА ПЕЛЕХ
Декламція ..... ХРИСТІА ТЕРПЕЦЬКА
Тріо МОЛОДИХ БАНДУРИСТІВ — Ньюарк, Н. Дж.

Неділя, 29 березня 1981 р., год. 5-та веч.
Український Народний Дім в Ірвінгтоні, Н. Дж.
140 Проспект Авеню

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО в ЗСА

повідомляє, що

ЗВИЧАЙНИЙ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ДЕЛЕГАТІВ

— відбудеться

в суботу, 4-го квітня 1981 р., в Боффало, Н. Й.

в залі Українського Народного Дому, 205 Military Rd., Buffalo, N. Y.

Тел.: (716) : 877-9670, із звичайним порядком нарад.

Початок о год. 10-й вранці.

Згідно зі статуту, у З'їзді беруть участь делегати Відділів за правом: один делегат від 20 членів. Відділи віддалені понад 300 миль від місця З'їзду, можуть передати свої мандати іншим делегатам з тим, що один делегат не може мати більше ніж 5 мандатів.

На З'їзді прибуде гість з Риму, о. д-р ДМИТРО БЛАЖЕВОВСЬКИЙ, який виголосить доповідь на тему збереження нашого обряду.

ПІСЛЯ ДІЛОВИХ НАРАД БУДЕ

„СВЯТОЧНА ВЕЧЕРЯ“

о год. 7-й ввечорі в шкільній залі церкви св. Ів. Хрестителя.

БОГДАНИ. ЛОНЧИНА, голова

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелян Твардовський

Юнаки УСВТ „Чорноморська Січ“ — першуні турніру „Адідас“

В неділю, 1-го березня ц.р., відбулися фінальні змагання „плей оф“ великого зимового турніру копаного м'яча „Адідас“, гри якого проходили на протязі двох місяців в закритій залі середньої школи Колумбія в Мейплвуді. Юнацька дружина „Ч.Січ“, що виступала в Другій Дивізії (вік — 16 років і нижче), закінчивши свої гри без поразки на усіх 8 клубів, здобула безконкурентно звання чемпіонів тієї дивізії.

По закінченні регулярних гор відбулися ще додаткові, так зв. „плейоф“, у яких юні „січовики“ вийшли знову переможцями, здобувши чотири з п'яти нагород турніру.

В півфінальній зустрічі „Ч.Січ“ розгромила слабкий клуб „Кугарс“ високим вислідом 7:0. Переможні голи для „Ч.Січ“ стріляли: А. Пенцак 4, Р. Вендланд 2 і С. Шевчук.

У фіналі наші юнаки зустріли найсильніших своїх конкурентів — клуб Ньюаркської Академії, який у показнику таблиці гор зайняв друге місце. В завзятих і дуже емоційних змаганнях „січовики“ весь час вели, суперники здоганяли, але остаточно наші юнаки перемогли вислідом 6:4. Переможні голи в цих фінальних змаганнях здобули: С. Шевчук 3, Ю. Гбур 2 і А. Пенцак.

Після закінчення змагань відбулася церемонія вручення трофеїв. Трофей найкращого воротаря турніру вручили Д. Василюкові, трофей найкращого змагуна — Р. Вендландові, трофей найкращого „стріляця“ — С. Шевчукові. Трофей дружини перемогли капітан Ю. Гбур. Крім згаданих юнаків у складі дружини в цьому зимовому турнірі виступали: О. Калинович, Ф. Голінатий, А. Пенцак, Ю. Презмірський, Р. Голінатий. Провідник цієї переможної дружини Маріяна Хамуляк.

Кінцевий показник таблиці гор турніру „Адідас“ 1981

1. УСВТ „Чорно-морська Січ“	Гор	Точок
2. Ньюарк Академія	7	13:1
3. Монтвіл С.К.	7	11:3
4. Мейплвуд С.К.	7	8:6
5. Дельбар-тон С.К.	7	6:8
6. Морріс-таун С.К.	7	4:10
7. Сітон Гол С.К.	7	4:10
8. Кугарс Старс	7	3:11

І-ша дружина „Ч.Січ“ у чвертьфіналі

„Ч.Січ“ — Трентон Італіанс С.К. 0:3
„Ч.Січ“ — С.К. 1:1
„Вісла“ — С.К. 1:1
„Ч.Січ“ — Н.Дж. 2:1
„Рекс“ — Н.Дж. 2:1
Не зважаючи на поразку, що її зазнала „Ч.Січ“ в останніх змаганнях першої рунди турніру Віторію По-що в Елізабеті, наша дружина вийшла до другої рунди гор, що відбулися в суботу, 7-го березня ц.р., у залі Арморі. „Січовики“ мали відбутися дві зустрічі з сильними конкурентами, що теж вибороли собі право

змагатися за вхід до чвертьфіналу.

В першій зустрічі „Ч.Січ“ напочатку програвала — 0:1, але в кінцевій фазі змагань після кількох добрих можливостей врешті Роман Ганич вирівняв вислід — 1:1. Бути чи не бути в чвертьфіналі — мали вирішити другі змагання з сильним клубом „Рекс“, що відбулися перед закінченням програми гор ввечеря. В грі „Ч.Січ“ мала перевагу, але напад не викінчував стрілами з ряду до-гідних підвортних ситуацій, з яких можна було здобути голи. Все таки „січовики“ вже перед перервою вели — 1:0, що його притомно здобув Ігор Чижович.

Швидко після початку другої половини з гарної акції А. Бакуна — Р. Ганича Чижович підпис вислід до 2:0. Свого почесного голя змагань суперники здобули кілька хвилин перед закінченням зустрічі. Завдяки цій перемозі „Ч.Січ“ зайняла в показнику таблиці гор другої рунди друге місце в своїй підгрупі і таким чином вийшла до чвертьфіналу турніру, що треба уважати за успіх. У складі „Ч.Січ“ на протязі цього турніру виступали: М. Хамуляк, Ю. Бакун, В. Ткач, А. Бакун, М. Чарний, Д. Бакун, П. Коваленко, Т. Ключник, В. Коваленко, Р. Ганич, І. Чижович, О. Пенцак; провідник — А. Охрименко.

Успішні виступи
Віктора Каздоба

Віктор Каздоба, один з найвидатніших змагунів плавацької ланки „Ч.Січ“, був учасником чергових плавацьких змагань УМСА у Вестфілді, в яких здобув три золоті і одну срібну медалі. Дві золоті Вікторіві вручили за перші місця в гірчич у конкурсах — 4x50 ярдів змішним стилем і 4x100 ярдів вільним стилем. Третю золоту медалю Віктор здобув у конкурсі-яї 100 ярдів метеликом, у якій змагалося 18 плаваків. Срібну медалю нашому плавакові вручили за здобуте друге місце в конкурсі 100 ярдів горілиць, у якій теж виступало 18 плаваків. Свої успіхи, які його сестра Аліна та Христіна Хромовська — усі визначні плаваки „Ч.Січ“, завдячують своєму дядові Степанові Хромовському, колишньому чільному діячеві УСВТ „Ч.Січ“, який дуже причинився до їх спортивного вишколу в плаванні.

Ковзаняр Євген Солунський здобув звання чемпіона

СССР

Український юнак Євген Солунський, вихованець Харківського тренера Ігоря Чучмана, здобув звання абсолютного чемпіона СССР у ковзанярських змаганнях, що відбулися в Москві. 21-річний Євген, колишній чемпіон на колесницького спорту, в минулому році був першунем тільки в конкурсі 1,500 метрів.

У цьогорічних змаганнях головними конкурентами Солунського були російські ковзаняри: Березин, Бочкарьов і Балашов. У спринті Солунський осягнув час 40.15 сек., був п'ятим; 5,000 метрів — 7.17.35, здобув третє місце. В часі сильного вітру конкуренція — 1,500 метрів Євген подолав першим, осягнувши час 2.04.55, що забезпечило йому успіх у загальному токуванні. На закінчення Солунський вийшов першим теж на 10,000 метрів (16.01.62), що разом дало йому 173.483 точки і звання абсолютного чемпіона СССР. (от)

*****
БАТЬКИ! Заважайте замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб заповнити їм крицу будівництва в нашій громаді у вільному світі нового свідомого глени!

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР В БРУКЛІНІ

Бруклін, Н.Й. — У неділю, 29-го березня ц.р., о год. 4-й по полудні тут у залі Українського Національного Дому при 2161 Гренд вулиці, відбудеться, ст-

ранням Об'єднаного Комітету українських організацій, Шевченківський концерт. У програмі: виступи церковного хору церкви св.

Духа під диригентурою маестра Лева Рейнарівича; святочне слово мгра Осипа Рожки; сольовіспіва — Л. Рейнарівич, бас-баритон; дуети — Рейнарівич і Ст. Пасторе; виступ гуртка бандуристів під керівництвом Л. Ларсон; декламації дітей українських шкіл. При фортепіано — проф. Т. Левицький.

В пам'ять Дорогого Хресного Батька

бл. п. Д-ра ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ

складаю 100.00 доларів на ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА в ГАРВАРДІ.

Сідней, Австралія

Д-р Андрій СТРОКОН

Замість квітів на свічку могилу

сп. п. ТЕОДОЗІЙ з ЛИСЯКІВ ПАВЛИК

складають 25.00 доларів на УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ в Гарварді.

Сестрі Соні, сестринці Наталці і всім Родині складаємо щирі співчуття.

Мгр Володимир і Марія ПЕТРИШИН

У світлу пам'ять моїх Друзів з гімназії із площі Сокола-Батька у Львові

д-ра Юрка Малецького

інж. Дади Рака,

Членів Українського Інституту Америки, жертвую 100.00 доларів на ОБОРОННИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ.

Д-р В. О. СЕМКІВ

В СЬОМУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛОВАНОЇ ВТРАТИ нашого Найдорожчого

БРАТА, ШВАГРА І СТРИЙКА

бл. п.

Д-ра БОГДАНА ОЛЕСНИЦЬКОГО

зложили \$50.00 на Українські Студії в Гарварді.

О'Ньюн, Н. Дж.

ЮРІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ з Родиною

Замість квітів на могилу

бл. п. проф. Григорія Голембійовського

жертвуємо 50.00 доларів на СИРОТИ в АРГЕНТИНІ на адресу о. монс. С. І. Хребти

Ірена й Александер ЛОБОВОЦЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятиями й Знайомими, що 28-го лютого 1981 року упокоїлась в Бозі, в Парижі, на 90-му році життя

бл. п.

МАРІЯ ПЛЕВАКО

основник Фондації Братства Святого Симона в Парижі. ПОХОВАНА 5-го березня 1981 року на паризькому кладовищі Пер Ляшез.

В гілибокому смутку: небіж — ЮРІЙ ПЛЕВАКО-ОРАНСЬКИЙ з дружиною НАДІЄЮ, донькою — КАТРЕЮ ОРАНСЬКОЮ-ПЕТИК зятем — РОМАНОМ ПЕТИК

Замість квітів, складаємо пожертву в сумі 25.00 доларів, на Українську Бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Друзями й Знайомими, що дня 22-го лютого 1981 року відійшов у Вічність, на 59-му році життя

бл. п.

ТЕОДОР ПАВЛИК

наш Найдорожчий МУЖ, СИН, БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ І ВУЯКО, народжений у селі Буцнів, біля Перемішля, в Україні. ПОХОРОНИ відбудилися 25-го лютого 1981 р. з церкви Св. Рождества Пречистої Діви Марії в Нью Брансвік, на цвинтарі Оукльон Меморіал Парк, Н. Дж.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ Улюбленого нами ТЕОДОРА

